

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENÍ DO ZADANIA
Z ZAKRESU PRAWA CYWILNEGO
(PRÓBNY EGZAMIN RADCOWSKI – 4 MARCA 2024 R.)

1. Od wyroku sądu rejonowego należy wnieść apelację, zaskarżając wydany wyrok w części:
 - a) oddalającej powództwo o zadośćuczynienie co do kwoty 15 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie;
 - b) oddalającej powództwo o odszkodowanie za zniszczony telefon co do kwoty 1000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie;
 - c) oddalającej powództwo co do skapitalizowanej renty z tytułu kosztów opieki (zwiększonych potrzeb) co do kwoty 4340 zł.-to jest w zakresie punktu trzeciego zaskarżonego wyroku w części oraz w zakresie punktu czwartego w całości.
2. W świetle powyższego wpz wynosi 20 340 zł, zaś opłata od apelacji, przy uwzględnieniu opłaty od uzasadnienia, wynosi 917 zł (1017 zł – 100 zł).
3. W odniesieniu do roszczenia o zadośćuczynienie sąd rejonowy błędnie obniżył o połowę zasądzoną kwotę, nieprawidłowo w tym wypadku stosując konstrukcję przyczynienia (art. 362 k.c.). Powódka bowiem przyczynienie w wysokości 50 % uwzględniła już w samym żądaniu zawartym w pozwie, wskazując, że należy się jej zadośćuczynienie w kwocie 100 000 zł, jednakże z uwagi na przyczynienie się do szkody, ogranicza swoje żądanie do połowy tej kwoty. Zważywszy na to, że pozwany wypłacił jej uprzednio 20 000 zł, powódka dochodziła w tej sprawie 30 000 zł. Uznając, że żądanie powódki jest zasadne, sąd rejonowy powinien je uwzględnić w całości. Brak było podstaw do ponownego obniżenia tego świadczenia z uwagi na przyczynienie się powódki (zob. uchwała SN z dnia 11 kwietnia 2019 r., III CZP 105/18).
4. Prawidłowo natomiast sąd rejonowy zastosował konstrukcję przyczynienia się pokrzywdzonego do powstałej szkody w odniesieniu do rozstrzygnięcia o rencie na zwiększone potrzeby. Powódka bowiem, odmiennie niż w wypadku zgłoszonego roszczenia o zadośćuczynienie, nie uwzględniła w swoim żądaniu tego przyczynienia, domagając się pełnej kwoty. Zasadnie więc miesięczna kwota renty została obniżona o połowę, do kwoty 500 zł miesięcznie.
5. Błędnie sąd rejonowy oddalił roszczenie o skapitalizowaną rentę z tytułu zwiększonych potrzeb (kosztów opieki) wskazując, że opieka ta była sprawowana przez osoby bliskie powódce nieodpłatnie i tym samym powódka nie poniosła żadnych kosztów. Zagadnienie

to było przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który wskazał, że poszkodowany, który doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, może domagać się na podstawie art. 444 § 1 KC odszkodowania z tytułu kosztów opieki sprawowanej nad nim nieodpłatnie przez osoby bliskie (uchwała 7 sędziów SN z dnia 22 lipca 2020 r., III CZP 31/19). Zważywszy przy tym na wskazaną powyżej konstrukcję przyczynienia, żądanie powódki w tym zakresie powinno zostać obniżone o połowę (do kwoty 4340 zł) i w ten sam sposób wyznaczony zakres zaskarżenia.

6. Poprzez zarzuty naruszenia prawa procesowego (art. 233 § 1 k.p.c., art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c.) powinny zostać podważone ustalenia faktyczne sądu rejonowego co do zniszczenia telefonu komórkowego powódki. Zaprezentowane w tym zakresie wywody sądu, który uznał, że zeznania świadka i powódki są niewiarygodne, gdyż brak jest dokumentów je potwierdzające pozostaje w sprzeczności z zasadą swobodnej oceny dowodów, która nie zakłada stopniowania ważności poszczególnych dowodów. Co więcej brak dokumentów dotyczących nabytego telefonu został logicznie wyjaśniony, zaś całokształt okoliczności w tym zakresie mogłoby wyjaśnić przesłuchanie wnioskowanego na rozprawie świadka. W efekcie zakresem zaskarżenia należało objąć również rozstrzygnięcie oddalające żądanie zapłaty odszkodowania w wysokości 2000 zł, zakres zaskarżenia redukując przy tym, z uwagi na przyjętą w tej sprawie konstrukcję przyczynienia, do kwoty 1000 zł.
7. W rozwiązaniu zadania należało również dostrzec błędnie określoną podstawę odpowiedzialności pozwanego. Jak wynika z materiału dowodowego podstawę tę powinien stanowić art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. Powódka była bowiem pasażerką przewożoną z grzeczności. Tym samym przepis art. 436 § 2 k.c. nakazuje w takim wypadku powrót do zasad ogólnych. Zagadnienie to wprawdzie nie ma bezpośrednio przełożenia na treść wydanego wyroku, jednakże aplikant powinien zauważyć błąd popełniony w tym zakresie przez sąd rejonowy.
8. Zaskarżenia wymaga również rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Sąd rejonowy w oparciu o art. 100 k.p.c. nałożył na powódkę obowiązek zwrotu całości kosztów procesu wskazując, że przegrała ona tę sprawę w przeważającej części. W istocie powódka uległa swoim żądaniom w 60 %. Tym samym koszty procesu, pomijając kwestię ich akcesoryjności w wypadku zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia, powinny być przez sąd rejonowy stosunkowo rozdzielone.
9. W świetle powyższego w złożonej apelacji należy sformułować wniosek o zmianę wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie od pozwanego:
 - a) kwoty 15 000 z ustawowymi odsetkami za opóźnienie – zadośćuczynienie;

- b) kwoty 1000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie – odszkodowanie za zniszczony telefon;
 - c) kwoty 4340 zł – skapitalizowana renta z tytułu kosztów opieki (zwiększonych potrzeb).
10. W apelacji powinny być zawarte zarzuty naruszenia prawa procesowego: art. 233 § 1 k.p.c., art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c., art. 100 k.p.c. oraz prawa materialnego – art. 362 k.c., art. 445 § 1 k.c., art. 444 § 1 k.c., art. 436 § 2 k.p.c. w zw. z art. 415 k.c.
11. Treść zadania nie daje podstaw do formułowania wniosku o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Brak okoliczności określonych w art. 386 § 2, 3 i 4 k.p.c.
12. Z uwagi na doręczenie pełnomocnikowi powódki odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem w dniu 12 lutego 2024 r., apelację należy wnieść najpóźniej do dnia 26 lutego 2024 r.